

V SKORNO PO NOVI CESTI

Pri domačiji Močovnik v Skornem je preteklo soboto šoštanjski župan dr. Bogdan Menih prerezal trak na novo urejenem in asfaltiranem odseku krajevne ceste Acman - Skorno vrh. S tem so se zaključila dela, ki so jih v Skornem izvajali na dveh odsekih (drugi je Pirečnik - Anclin) v skupni dolžini skoraj dva kilometra. Predsednik KS Skorno - Florjan Silvo Mežnar je o tej pridobitvi dejal: Ne bi rekel, da se je s tem življenjska raven v hribih izenačila z dolino, vendar je cesta v Skorno projekt, ki se je dolgo odlašal, saj je bilo to težko in zahtevno delo. Pomembno

je, da smo s to cesto zadržali ljudi v teh odmaknjenih krajih. Upamo, da bodo tudi mladi ostali tukaj in se ne bodo poskušali seliti v dolino. Skorno je danes komunalno dobro pokrito, ima vodovod, telefon in ceste, manjka morda le še povezava z občino Šmartno ob Paki, ki pa ni najpomembnejša zadeva. Res je finančnih sredstev manj, kot jih je bilo v preteklost, vendar smo v naši KS zelo zadovoljni, saj z županom in svetom, kot tudi v krajevni službi, dobri sodelujemo, kar se pozna tudi na številnih uspešnih krajevnih projektih.

Več na 2. strani.

Foto: U. M.

Predsedniške volitve

Državljeni in državljanke Slovenije imate v nedeljo, 23. novembra, ponovno priložnost, da odločate o svoji prihodnosti. Ustava daje vsakemu državljanu pravico in dolžnost, da voli in s tem sooblikuje politiko, ki upravlja državo (ter s tem izpolnjuje ali pa ne volilne obljube in pričako-

vanja volivcev).

Država vas zavezuje, da plačujete davke, vaša pravica je, da odločite, kako se le-ti porabijo. Se vam ob spremljanju političnih dogodkov zdi, da je bitka za predsednika države že odločena? Odločite jo vi, izkoristite svojo pravico, pojdite na volišče, da vam ne bo potem žal.

Foto: P. M.

8. novembra so se na kulturni prireditvi pred polno dvorano šoštanjskega kulturnega doma predstavili Ravenčani in na gledalce prijetno in domačno prenašali slovensko ljudsko kulturo.

220 LET ŠOLE V ŠOŠTANJU

Znanje je zaklad, ki povsod spremlja svojega lastnika.

Ta kitajski pregovor je geslo, pod katerim bomo konec novembra praznovali 220-letnico šole v Šoštanju.

V četrtek, 27. novembra, ob 14. 30 uri bodo na OŠ Bibe Roecka pripravili dan odprtih vrat za starše učencev. Ob 16. 30 uri pa bodo pripravili prireditev ob visokem jubileju šolstva v Kulturnem domu Šoštanj. Učenci Osnovne šole Bibe Roecka bodo v kulturnem programu prikazali delovanje stare šole, šole med vojno in po njej ter sodobno šolo. Na slavnostno prireditev še posebej vpljudno vabijo vse nekdanje delavce šol v Šoštanju.

PRODAJNA MESTA LISTA:

- SEZAM, Trg svobode 4, Šoštanj
- Blagovnica DOLINA, Šoštanj
- Delikatosa DOLINA, Kajuhova, Šoštanj
- Market TOPLICA, Topolšica
- Trgovina POD KLANCEM - KOTNIK, Ravne
- Trgovina MARINA, Skorno

NAPOVEDNIK

stran 3

Era podarila medicinski aparat

Posodobitev Bolnišnice Topolšica

stran 3

Razstava domačega kiparja

Kovina je lahko tudi topla

stran 4

Varno pred rdečim petelinom

80 let industrijskega gasilskega društva

stran 7

Prizadevanja za varnejšo cesto

Razhajanja v KS

ADVENTNI ČAS V ŠOŠTANJU

Tomaž Perko, olje na platnu

Zima je pred vrati in v naše mesto prihaja čas praznično osvetljenih trgov, čas adventnih luči in čas prihoda sv. Miklavža.

Na prvo adventno nedeljo, 30. novembra, bo ob 16. uri na glavnem trgu dvignilo adventne vence osem podružničnih cerkva. Hkrati bo dekan naše župnije blagoslovil vse hišne venčke, ki bodo nato štiri tedne krasili naše tople domove. Na prireditvi bo potekala tudi prodaja adventnih venčkov. Župan občine Šoštanj bo simbolično prižgal prvo svečko in s tem napovedal preživljanje praznikov v miru in družinski sreči.

Na predvečer goda sv. Miklavža bo zopet skrivnostno prišel obdarovat naše mesto dobrotnik, ki ga poznajo predusem otroci. Njegov obisk se bo pričel v petek, 5. decembra, ob 17. uri. Prihod sv. Miklavža s spremstvom je vreden ogleda, kar vsako leto potrdi tisočglava množica naših krajanov.

S tem pa se zimski čas še ne konča. Nadaljeval se bo vse do marca prihodnje leto, ko bomo na vsem znani način odganjali zimo.

Turistično olepševalno društvo Šoštanj

NOVA CESTA - POMEMBNA PRIDOBITEV ZA SKORNO

Na sončno jesensko soboto, 15. novembra, le nekaj dni preden je sneg pobelil pobočja, so se prebivalcem Skornega uresničile dolgoletne

želje in sanje o boljši, asfaltirani cesti. Otvoritev, ki je privabila številne prebivalce Skornega, je potekala na prijazni kmetiji Močovnik, kjer so velikokrat nesebično priskočili na pomoč že med gradnjo ceste. V kulturnem programu so sodelovali MePZ Svoboda Šoštanj in domači muzikanti, v družabnem delu pa so se izkazale gospodinje s slastnim kruhom iz krušnih peči.

Predsednik gradbenega odbora Pavel Skornšek je dejal, da je gradbeni odbor sprejel težko nalogo, da z denarjem, ki ga je Občina Šoštanj namenila v proračunu, to je 20 milijonov SIT, izpelje projekt, ki je po predračunu veljal 47 milijonov. Posodobitev ceste je bila nujna, zato so krajanje z veseljem sprejeli pobudo župana, da pri izgrajitvi tudi sami aktivno sodelujejo: *Z deli smo začeli precej pozno, v času dopustov. V začetku julija smo pričeli s širitvijo ceste, kar je bil največji problem, saj je bilo na deponiji potrebno transportirati ogromne količine materiala. Cesta je v strmini in v celotni fazi je obstajala nevarnost, da kamen, ki se sproži, poškoduje domačije pod cesto. Varnosti smo posvečali veliko pozornost. Opravili smo več kot 2000 udarniških ur na glavni cesti - na odcepu Acman - Skorno vrh in Pirečnik - Ancin. Veliko smo prihranili z materialom za grobo pripravo ceste, saj smo več kot 2000 m³ peska dobili v kamnolomih Jurkovnik in Ancin. Če bi ta material uvozili iz doline, bi to stalo vsaj 4 milijone.*

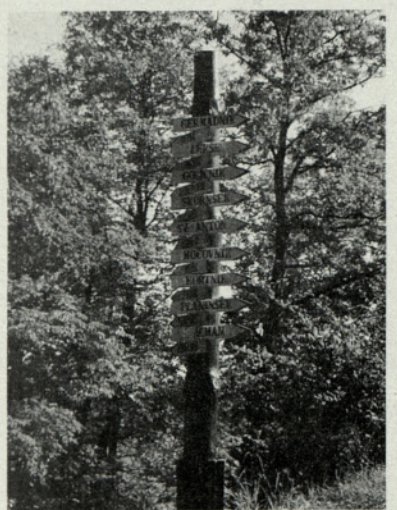
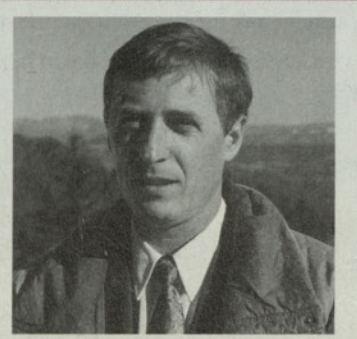
Vzporedno z gradnjo ceste so krajanje na svoje stroške pripravljali 11 cestnih odcepih v dolžini 1400 metrov, samo asfaltiranje pa je stalo 7 milijonov tolarjev. *Uspesno smo zaključili zahteven projekt in ponosni ter zadovoljni smo.*

Pri urejevanju ceste in pripravi zaključka je aktivno sodelovalo tudi Turistično društvo Skorno, ki je postavilo oznake, ki obiskovalca kraja najprej lepo pozdravijo, nato pa tudi vodijo do določene domačije. Najbolj aktiven član društva je predsednik Franc Skornšek, ki je povedal naslednje: *Turistično društvo Skorno je bilo ustanovljeno pred tremi leti. Najprej smo si za nalogo zadali ureditev kraja, manj pa zaenkrat delujemo na prireditveni dejavnosti. Naša želja je, da kraj najprej uredimo, saj lahko le tak privabi ljudi in turisti imajo kaj videti. Postavitev kazipotov še ni povsem končana, saj nas je med delom velikokrat zmotilo vreme. V tem mesecu pa bomo to akcijo izpeljali do konca. Načrtujemo pa v prihodnje tudi ohranjanje starih običajev, ideje so tudi za prireditve širšega pomena, ki bodo privabile ljudi iz cele naše dežele. Res pa je, da nam pri naših aktivnostih zmanjkuje finančnih sredstev. Del sredstev nam je Občina Šoštanj že nakazala, vendar nas je strah, da drugo leto naših načrtov ne bomo mogli realizirati. Trenutno imamo 67 članov - vsi niso aktivni, pomagajo pa s članarino. Ob koncu leta pa se vsi zberemo na srečanju in naši člani so zadovoljni. Za nas so pomembni tudi starejši ljudje, prek njih spoznavamo preteklost. V tretjem letu delovanja se je pokazala za najbolj pomembno prav funkcija združevanja ljudi; pomembno je zadovoljiti krajanje, na skupnih srečanjih se pogovorimo o načrtih, nekaj naredimo in to počnemo za prihodnost. V tej smeri bomo tudi vztrajali.*

Tekst in fotografije: U. M.

Tekst in fotografije: U. M.

Tekst in fotografije: U. M.

DELO OBČINE

LJUBLJANSKA BANKA, SPLOŠNA BANKA VELENJE d.d.

v sodelovanju z
OBČINO ŠOŠTANJ

objavlja

RAZPIS

posojil za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v Občini Šoštanj. Za posojilo lahko zaprosijo samostojni podjetniki ter male gospodarske družbe. Sedež obratovalnice in kraj naložbe mora biti na območju Občine Šoštanj. Skupni okvirni znesek posojil znaša 15,0 mio SIT.

Pogoji kreditiranja:

- doba vračila kredita: do 5 let z možnostjo enoletnega moratorija na vračilo glavnice

- obrestna mera: 5,3 % letno

Kredit se revalorizirajo v višini zakonsko določene temeljne obrestne mere (TOM).

- znesek posameznega kredita: od 1,0 mio do največ 3,0 mio SIT

- stroški odobritve kredita po ceniku storitev banke

Posojiljemalci morajo biti za najem kredita kreditno sposobni, krediti se zavarujejo v skladu s pogoji banke.

Prednosti pri dodelitvi kredita pod navedenimi pogoji bodo imeli prosilci, katerih naložbe:

- povečujejo število zaposlenih na podlagi novih programov

- so izvozno usmerjene

- uvajajo sodobno tehnologijo in so energetske varčne ter ne onesnažujejo okolja

- omogočajo razvoj turizma.

Rok za oddajo popolnih vlog je 15. 12. 1997.

Vloge sprejemajo na Ljubljanski banki, Splošni banki Velenje d.d., Rudarska 3, pri gospe Snežani Markon.

Dodatne informacije in spisek potrebne dokumentacije so na voljo v Ljubljanski banki Velenje d.d. in na Občini Šoštanj pri gospe Škrubej.

V roku 30 dni po končanem razpisu bo sprejet sklep o dodelitvi posojil, ki bo posredovan vsem prosilcem.

Ljubljanska banka, Splošna banka Velenje d.d.
Občina Šoštanj

ŠPORTNI POZDRAV

Občinska uprava ter Svet občine Šmartno ob Paki sta v soboto, 25. oktobra, pripravila srečanje svetnikov in delavcev občinskih uprav Velenja, Šmartnega in Šoštanja. V nogometu so po pričakovanju zmagali Šmarčani - so pač rojeni "fuzbalerji". Glede na mladost ekipe Velenja, so se naši fantje odlično odrezali in na koncu zasedli častno 3. mesto. Drugače pa je bilo, ko se se v namiznem tenisu pomerili župani. Našega župana je, zaradi njegove odsotnosti, zamenjal šoštanski veteran Anton Leber, ki pa je bil očitno predober za šmarškega in velenjskega župana. Po končani podelitvi pokalov - vsak je lahko opazil, da so bili za nogomet podeljeni različno veliki pokali, za namizni tenis pa popolnoma enaki - Rakun, Rakun, to pa ni bilo lepo - so nas domačini pogostili in poskrbeli za zabavo. Po prijetnem klepetu, ki je trajal kar dolgo v večer, smo se z zadovoljnimi občutki in polni športnega duha poslovili z besedami, da se naslednje leto spet srečamo.

Tekst in fotografije: P. K.

Predsednik statutarne komisije in predsednik nadzornega odbora Občine Šoštanj sta v odličnem sodelovanju zaprla pot šmarškemu nogometašu. Pa naj kdo reče, da naši funkcionarji ne znajo sodelovati.

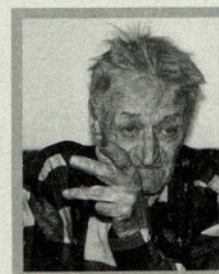
Auuu! Kako boli je bilo slišati in že je prišel šmarški svetnik Jože Robida, ki je po profesiji kirurg in so mu taki vzkliki kar plastice. Upam, da je z našim Tonetom zdaj že vse O.K.

Zdaj pa še en skupinski posnetek.

Z NAJLEPŠIMI ŽELJAMI!

Martin Videmšek se je iz Škal v Gaberke preselil pred toliko leti, da je tukaj že domačin. Dneve preživlja doma, za politiko mu ni mar, pravi pa, da je njegovo počutje odvisno predvsem od vremena. Ven ne hodi, zato ga skrbi, kako bo šel v Šoštanj, do okulista. Drugače se z zdravnikom zelo redko vidita, ampak vid mu je pa začel pešati. Njegovi, ki ga obkrožajo, mu skrbno zagotavljajo, da se bo tudi to uredilo. Oktobra pa je bil kar pester mesec. Najprej so praznovali visok jubilej sorodnice, 29. oktobra pa še Martinovih 90 let. Zaplesal sicer ni, veseli glasbi pa je rad prislunil in ga spil kozarček na svoje zdravje.

Karol Klančnik je 21. oktobra praznoval že 94 let. Nekaj zadnjih let živi v Florjanu, a na domačo Lokovico še ni pozabil. *"Napišete, da lepo pozdravljam vse Lokovičane in da mi spomin še velikokrat uide na ta lepi kraj in ljudi!"* je dejal. Dneve sicer preživlja v postelji, a vsak dan prelista časopis. Prebere, kar je napisano z veliki črkami, mali tisk pa mu preberejo drugi. Na tekočem je o tem, kar se dogaja po svetu in tudi doma, v okolici. Pozabil pa ni preteklosti; takrat je bilo življenje, čeprav bolj revno, zelo pestro in raznoliko. Danes so na mlade dni ostali le bogati spomini. No, z dobro voljo pa bo šlo še naprej!

NAŠI OBČANI

SMRTI

V času od 20. 10. do 17. 11. so umrli

Simon NAPOTNIK, Topolšica 21
Antonija ŠKRUBA, Topolšica 194
Stanislav POKLEKA, Koroška 4, Šoštanj
Franciska VIDEMŠEK, Ravne 201
Anton URBANČ, Bele Vode 75
Franciška JELEN, Ravne 163
Angela SAGONIČNIK, Bele Vode 40
Anton POZNIČ, Ravne 84
Gabrijela GODEC, Florjan 248

POROKE

V času od 20. 10. do 17. 11. so se poročili

Džemila SULJKANOVIĆ, Rainci Donji,
Republika BIH in
Franc MERZLAK, Kajuhova 5, Šoštanj

Mojca PRAZNIK, Skorno pri Šoštanju 26 in
Edi TRAP, Skorno pri Šoštanju 26.

KRSTI

V mesecu oktobru so bili krščeni

MARKO, LANA, ŽAN, ANŽE, HANA, NATALIJA, ALEKSANDER, PETER, AJDA, BARBARA, ANA, NEJC, NEŽA in ALJAŽ.

L I S T

Dragoceno darilo podjetja Era Bolnišnici Topolšica

V prostorih jedilnice Bolnišnice Topolšica sta v torek, 4. novembra, direktor bolnišnice, dr. Janez Poles, in generalni direktor Ere, g. Guido Omladič, podpisala listino o darovanju novega medicinskega aparata za preiskavo dihal in zdravljenje dihalnih obolenj, vrednega 20.000 DEM. Dr. Poles se je uvodoma zahvalil za novo aparaturo in poudaril, da Era svojo uspešnost dokazuje s poslovnimi uspehi, z odpiranjem novih trgovskih centrov, svojo veličino pa je dokazala s to humano gesto. Izrazil je upanje, da bosta obe strani sodelovanje nadaljevali tudi v prihodnje. Omladič je povedal, da odločitev ni bila težka: "Vloga trgovskega podjetja se je v zadnjem času spremenila in tudi mi ne želimo le prodajati blaga, ampak želimo tudi razvijati odnose, komunicirati z našimi potrošniki. V lanskem letu smo praznovali 45-letnico in smo se odločili, da bomo denar, namenjen praznovanju, namenili za humanitarne namene. Ker želimo, da se naše okolje, tako pa tudi bolnica, razvija in posodablja, naša odločitev ni bila težka. Zdelo se nam je pomembno, da lahko s to potezo damo bolnišnici impulz, kajti tudi mi si kot potrošniki njenih storitev želimo, da je sodobna, da gre z razvojem. In če lahko mi k temu prispevamo kanček, smo še toliko bolj zadovoljni."

Foto: U. M.

Foto: U. M.

Predstojnik pljučnega oddelka primarij mag. Igor Koren je predstavil pomen in delovanje nove aparature: "Vrednost aparature je res velika. Namenjena je najtežjim bolnikom, ki ne morejo dihati zadovoljivo in potrebujejo za pomoč umetna pljuča. Zdravi ljudje imamo v nosu, ustih in sapnici dovolj hlapov, da že vlažimo zrak, ki pride v pljuča. Ti bolniki pa so preko ustnika direktno priključeni na aparaturo in se jim zrak kljub vlažilcem ne vlaži dovolj. Sluz, ki jo imajo v malih bronhijih, se tako izsuši, da je vlecijiva kot med ali še bolj. Ta aparatura ima velik delovni kanal in z njo lahko posejamo to gosto sluz, s tem pa bolnikom omogočimo lažje dihanje in boljšo izmenjavo plinov, kisika iz pljuč v kri, in s tem lažje preživetje. Aparat pa je namenjen tudi za diagnostiko."

U. M.

Ljubljanska banka

Splošna banka Velenje d.d.
Velenje

AKCIJSKE CENE ZA KREDITE!

LJUBLJANSKA BANKA, SPLOŠNA BANKA VELENJE d. d.

**NOVA KREDITNA PONUDBA ZA UPOKOJENCE
PO NAJNIŽJI CENI DOSLEJ:**

- kratkoročni in dolgoročni gotovinski krediti z odplačilom do 5 LET,
- obrestna mera pri kratkoročnih kreditih do enega leta je T + 5,99 % letno,
- pri dolgoročnih kreditih od 2 do 5 let se giblje od T + 6,99 % do T + 9,99 % letno,
- z gotovino se lahko uveljavljajo popusti pri nakupu blaga ali za plačilo storitev, lahko se tudi uporabi za odplačilo kreditov, najetih po manj ugodni obrestni meri,
- kredite so na voljo TAKOJ.

PONUDBA VELJA SAMO DO KONCA LETA!

Informacije: telefon (063) 854-251, interna 249 in 303, faks (063) 859-106.

TOPLA SRCA POSTAVILA TOPEL DOM LJUBOMIR MELANŠEK RAZSTAVLJA

**Hiša ti lahko nadomesti ves svet,
ves svet pa ne tvoje hiše.**

Kljub vetru in oblakom je bil letošnji 31. oktober dan, ki je pomenil srečo prihodnjih dni. Življenje nam vedno znova ponuja nesrečne zgodbe, a pogosto se najde tudi kaj dobrega in lepega. In da je za še tako temnimi oblaki sonce, smo se na ta dan prepričali številni občani, ki smo prišli v Ravne pri Šoštanju, da bi se skupaj s Toniko in Simonom Pungartnik veselili njunega novega doma.

Bilo nas je veliko, spoštljivo smo opazovali res čedno novo hiško. Za okni stare bajte smo videli Toniko, ki si je brisala solze. Pogled pa je občudoval tudi lepo pogrnjene mize, bogato obložene z dobrotami, ki so jih spekle dobre sosede. In domačini so še kar prinašali jedačo in pijačo. Nagovoril nas je prijeten glas gospe Erne Obšteter, ki je orisala žalostno življenjsko pot, ki nam je segla do srca.

Antonija Pungartnik se je rodila 17. januarja 1947 gluhonemi Mariji Pungartnik. Njena mati sedaj živi v domu za prizadete v Škofljici. Deset let kasneje se je rodil še njen brat, ki je s petimi leti odšel živet v rejniško družino. Svoje revno otroštvo je Antonija preživljala z materjo in stricem Valentinom. Osnovno šolo je obiskovala v Ravnah in izdelala 4 razrede. Po končani šoli je skrbela za mater in strica. Finančna pomoč, ki

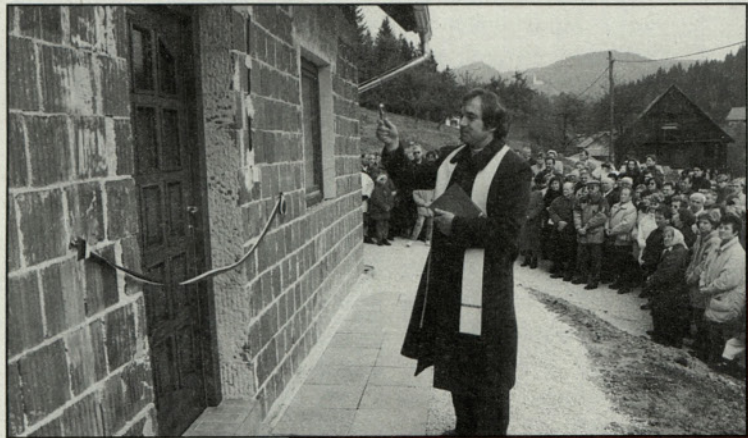

Foto: U. M.

Zahvala za izgradnjo najinega novega doma

31. oktober leta 1997 je bil v najinem življenju najsrečnejši dan, dan, ki ga človek ne zna opisati. Sprejela sva ključ najinega novega, svetlega in toplega doma od gospoda župana dr. Bogdana Meniha, kateremu se iz vsega srca zahvaljujemo, da je dal zeleno luč organizatorjema, predsedniku Krajevne organizacije Rdečega križa Ravne gospodu Jožetu Jančiču in gospodu Marjanu Kotniku, da se nama zgradi nov dom. Zahvaljujemo se Občini Šoštanj, vsem krajanom in krajanom Ravn, vsem obrtnikom in podjetjem po Šaleški dolini, Rdečemu križu Slovenije, Območni organizaciji Rdečega križa Velenje, socialni službi Velenje, vsem dobrim ljudem po Sloveniji, ki so nama pripomogli k tej nepopisni sreči. Zahvaljujemo se celotnemu gradbenemu odboru, posebna zahvala pa velja predsedniku g. Marjanu Kotniku in g. Jožetu Jančiču.

so je bili deležni, ni zadostovala za najnujnejše potrebe. Zato si je kljub bolezni poiskala službo. Zaposlila se je v TUS-u in opravljala delo čistilke. Po 12 letih dela se je invalidsko upokojila. Spoznala je življenjskega sopotnika Mirana in v njuni zvezi se jima je rodil 27. oktobra 1980 sin Simon. Zelja Mirana in Antonije je bila izgradnja novega doma, toda iz različnih okoliščin jima to ni uspelo. Leta 1995 se je Miran smrtno ponesrečil in Antonija je ostala sama s sinom v napol podrtem domu. Danes so dobri ljudje, tudi v okviru Listove akcije Odprti dlan, uresničili veliko željo dveh skromnih ljudi. Gospa Tonika in Simon sta lahko začutila, da ju imamo radi. Ob odhodu smo v srečo nosili osrečujoč občutek, da smo storili nekaj resnično dobrega, pri njiju pa smo se učili hvalečnosti.

Majda Menih - MaM

Zahvalila bi se tudi gospodu dekanu za blagoslov najine prelope nove hiše.

Se enkrat vsem skupaj tisočkrat hvala!
Simon Pungartnik z mamo Antonijo Ravne 99

**Hladna kovina
lahko deluje tudi
toplo**

V četrtek, 13. novembra, so številni ljubitelji kiparstva Ljubomira Melanška prisostvovali otvoritvi razstave železovarjenih skulptur v Kulturnem domu v Šoštanju. Z obiskom razstave so kiparja počastili številni gostje iz različnih krajev Slovenije, med njimi tudi gospa Štefka Kučan, ki je zaradi zastoja na cesti žal zamudila.

Melanšek se javnosti na samostojni razstavi predstavlja drugič. Njegovi motivi so iz narave in vsakdanjega življenja, v zadnjem obdobju pa išče navdih tudi v zgodovinskih, literarnih in mitoloških likih. Tako srečamo med njegovimi deli živalske in človeške skulpture, včasih pa tudi abstraktne kompozicije.

Otvoritev razstave je vodila Urška Menih, popestrili pa so jo učenci Glasbene šole Frana Koruna-Koželjskega. Peter Radoja je povedal nekaj besed o avtorju in predstavil zgodovinsko kompozicijo Smrt Ladislava Hunyadija, na predstavitvi katere je poudarek razstave. Na koncu se je kipar zahvalil vsem, ki so mu omogočili,

Foto: M. Marinšek

Melanšek je Šoštanju poklonil kip njegovega zavetnika svetega Mihaela

da je razstava zaživela, z naslednjo mislijo: *Moje roke so darilo tistemu, ki podarja, in bogastvo v notranjosti tistega, ki je podaril. (Čava)*

Razstavo sta domiselno postavila kustos Aleš Stopar in arhitekt Matija Golner, stokovno besedilo je prispevala mag. Ivanka Z. Cizelj.

Sponzorji razstave so Občina Šoštanj, Eurograf d.o.o., TEŠ, Chawa, Esotech, Robert Polc, Studio Marinšek & Marinšek ter Gost d.o.o., ki je pripravil pogostitev.

Razstava je na ogled v avli Kulturnega doma do 10. decembra, vsak dan od 10. - 12. ure in od 16. - 18. ure.

ŠE VEDNO SE DELA TUDI UDARNIŠKO

V Listu poročamo o številnih dosežkih, ki bogatijo in lepšajo naše kraje. Vseh teh izboljšav pa ne bi bilo brez

neumorne volje in številnih delovnih ur krajanov. V poletnih in zgodnjih jesenskih mesecih so preko 2000 udarniških ur opravili v Skornem pri asfaltiranju in urejanju ceste, več kot 1800 ur v Ravnah za izgradnjo Pungartnikove hiše, v Lokovici pa so gasilci v petek, 14. novembra, na novo prekrili streho gasilskega doma. Spomnimo tudi, da je s pomočjo dobrotnikov in udarniškega dela domačinov prišlo do obnove cerkve Svetega križa v Belih Vodah in ureditve ceste na ta romarski kraj, zaradi česar so dogodki na tej danes res lepi točki obiskovalcem še v poseben užitek.

Foto: U. M.

DOGODKI

SPOMIN NA MIKLAVŽEVO

Bil jasen in hladen je zimski večer,
na toplo pohitel je vsak,
če kdo še opravke je zunaj imel,
za peč je pospešil korak.

So zgodaj otroci se spravili spat,
nad hišo zavladal je mir,
da mogel Miklavž bi darila jim dat,
saj bil je Miklavžev večer.

Že v sanjah imeli so dosti dobrot,
igrač in bonbonov bil poln je vsak kot,
ko zjutraj iz spanja jih dan prebudi,
glej miza je prazna, nikjer dobrot ni.

Povesile žalostno so se glave,
a mati na skrivnem obriše solze:
"Ne zase, le zanje te prosim, o Bog,
usmili se mojih ubogih otrok!"

Naenkrat potihno se vrata odpro,
v temačno, hladno izbo je vstopil nekdo,
začuden strmijo, ko darila je delil,
ki Miklavž jih je zanje v dolini pustil.

Ročice plaho po darilih so posegle,
ej, kako veselo tam na krušni peči je bilo,
a mati se je zahvalila Bogu in pa Miklavžu,
ki otrokom podaril je vse to.

Čez čas spet vrača se nazaj v dolino,
še bolj zavija veter po bregeh,
a za vedno v srcu je ohranil
ta veseli otroški smeh.

Ti malčki zdaj že zdavnaj so odrasli,
že njih otroci se Miklavža vesele,
a radi spomnijo se tistih časov
iz te resnične pravljice.

Ni vedno sreča le prejeti,
srečo najde ta, kdor obdari,
če kdo lahko bi, pa tega ne stori,
zanj zares je škoda, da živi.

Ana Meža

Odhod na služenje domovini

Ko fantje odrastejo, morajo na služenje domovini. V Gaberkah so bili v vojsko vpoklicani trije korajžni fantje, Tomaž Slamek, Dejan Sovič in Sandi Judež. Že včasih je bila navada, da se je vsak fant poslovil od prijateljev in seveda tudi od dekleta, če ga je imel. Včasih je bila tudi navada, da je fant dobil v slovo od dekleta rdeč nagelj. Le-tega je imel skrbno pripetega na suknjiču, ker je predstavljal spomin, pa tudi zato, da so vsi opazili, da ima dekle. A včasih so se morali fantje posloviti za precej dlje časa kot danes. In skoraj edino prevozno sredstvo regrutov je bil takrat vlak.

Trije Gaberčani so poslovilni večer priredili na igrišču, v prijetnem ambientu, pod zelenimi smrekami, seveda ob dobrem prigrizku in pijači.

Tomaž je odšel v Kranj, Dejan in Sandi pa v Maribor. Ob njihovem vselem smehu pa je bilo vseeno zaznati kanček grenkobe, in utrnula se mi je želja, da vsem našim fantom ne bi bilo treba nikoli v realnosti uporabljati veččin, za katere se bodo usposabljali sedem mesecev.

Foto: M. R.

M. R.

80 LET FABRIŠKIH GASILCEV

Uspešna vaja za začetek

Prostovoljno industrijsko društvo v šoštanjski usnjarni ima lepo tradicijo, saj je pred kratkim praznovalo 80-letnico svojega obstoja. Da bi ta jubilej kar najbolje počastili, so se v letošnjem letu še posebej pripravili. Obnovili so svoj gasilski dom. V oktobru, mesecu požarne varnosti, pa so skupaj s poveljstvom Občine Šoštanj in še s štirimi društvi naše občine izvedli v svoji tovarni veliko gasilsko vajo, pri kateri je sodelovalo kar 60 gasilcev. Poveljnik Gasilske zveze Velenje, gospod Boris Lambizer, je vajo ocenil za uspešno, saj ni bila vnaprej napovedana.

Praznovanje

24. oktobra so imeli slavnostno sejo in proslavo, katere se je udeležilo mnogo gostov. Slavnostni govornik je bil predsednik Gasilske zveze Slovenije, gospod Ernest Oery, ki je poudaril težaven položaj gasilstva v industriji,

zlasti sedaj, ko gospodarstvo peša in se zaradi kritičnih razmer marsikje na požarno varnost gleda kot na nekaj, kar povzroča nepotrebne stroške. Če gredo podjetja v stečaj, pa se gasilsko imetje razproda ali preprosto kar razda in razgubi. Nato je spregovoril tudi župan občine Šoštanj, dr. Bogdan Menih. Poudaril je, da ga veseli, ko vidi v tolikem številu zbrane gasilce, saj so ljudje dejanj in vedno pripravljeni na akcijo ter vedno mladi, če ne po letih, pa po srcu. Jubilatantom je zaželel še veliko let uspešnega delovanja. Tudi predsednik Gasilske zveze Velenje, gospod Stane Tepej, je prisotne pozdravil in dejal, da bo potrebno tudi v sedanjem času lastninjenja gasilstvu v industriji vrniti položaj in pomembnost, ki sta jo že imela, saj vemo, kakšne nevarnosti nastopajo v gospodarstvu, kjer zaradi požarov nastajajo ogromne škode in se izgubljajo preneka delovna mesta. Zbrane

je nagovorila tudi predsednica PIGDIUV PE Šoštanj, kot se društvo uradno imenuje, gospa Marija Lebar. Poudarila je, da kljub težavnemu položaju gasilstva vsak, ki je enkrat gasilec, to tudi ostane in kljub oviram ne vrže puške v koruzo.

Danes ima društvo okrog 60 članov, med njimi tudi nekaj otrok, kar zagotavlja, da se bo dolgoletna tradicija nadaljevala. Gostje proslave so z lepimi besedami in darili izrazili čestitke. Zlasti je veliko vzpodbudnih besed slavljenecem namenil predsednik PDG Šoštanj g. Danilo Čebul. Zbrane je pozdravil v imenu poveljstva Občine Šoštanj tudi g. Peter Radoja. Poveljnik društva g. Silvo Komprej in predsednica ga. Marija Lebar sta nato podelila priznanja gostom in članom društva. Državna priznanja društvu in najzaslužnejšim članom pa so bila podeljena že na proslavi 100-letnice delovanja Gasilskega društva Velenje. Spomnili so se tudi vseh preminulih članov in jih počastili z enominutnim molkom.

Po končanem uradnem delu so se povsede ob prijetnem klepetu in zakuski, zapel pa jim je tudi moški pevski zbor Gasilskega društva Lokovica, ki je pred tem s svojim ubranim petjem popestril tudi proslavo.

Pogled v zgodovino

Ga Marija Lebar je predstavila prapor, ki ga je društvo razvilo leta 1922 in ga še dobro vzdrževanega hranijo. Znana je zgodba, da je ta prapor, na katerem je izvezen sv. Florjan,

zaščitnik gasilcev, med drugo svetovno vojno na svojem podstrešju skrnil pokojni Jakl Hubert in ga tako rešil pred okupatorjem. Po pripovedovanju so še starejši prapor Nemci dobili in ga uničili. Ga. Lebar je podala strnjen pregled delovanja društva v 80. letih delovanja. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1917, neposredna pobuda za ustanovitev pa je bil velik požar, ki je leta 1916 pustošil po Šoštanju. Denar za začetek društva so dali lastniki tovarne, Woschnaggi. Za prostore gasilske straže so namenili prostore dotedanje orodjarne, katero je 40 članov predelalo in usposobilo za gasilski dom, ki ga po nekaj adaptacijah uporabljajo še danes. Pod pustim gradom so naredili zajetje za vodo in po tovarni napeljali hidrantno omrežje. Društvo pa je imelo v tistih časih poleg osnovne gasilske tudi drugačno funkcijo. Kmalu so ustanovili kulturno-dramsko skupino in izletniški odsek. Danes, v času televizije in avtomobilov, si težko predstavljamo pomembnost takšne dejavnosti. Ves čas pa je društvo skrbelo tudi za narodno zavednost. Kot vsaka živa stvar je tudi društvo imelo svoje vzpone in padce. Po vojni je znova zaživelo in leta 1953 so razvili nov prapor, ob praznovanju 70-letnice pa še enega. Društvo je imelo nekaj časa tudi pevski zbor, ki ga je vodil znani dirigent g. Silvo Tamše.

L. M.

Foto: L. M.

Predsednik CZ Slovenije Ernest Oery, župan dr. Bogdan Menih, predsednik CZ Velenje Stane Tepej, Peter Radoja, poveljnik PIGDIUV PE Šoštanj Silvo Komprej in dolgoletna gasilca v živalnem pomenku

10-letnica ekološkega protestnega shoda

Kakšno bi bilo danes stanje v Šaleški dolini, če pred desetimi leti ne bi Socialistična zveza delovnih ljudi (SZDL) izpeljala široke akcije po Sloveniji: ekologija, energija, varčevanje, ki je prebudila ljudi, da so začeli kritično razmišljati o tehničnem in ekonomskem napredku za vsako ceno. Ekološki protestni shod, ki so ga spontano začeli prebivalci Zavodnj, pa je bil resno opozorilo takratnim oblastem in vodstvu RLV-ja in TEŠ-a, da se ljudje ne strinjajo več z njihovimi preobsežnimi načrti, ki bi dolino oropali in uničili v nekaj desetletjih. Takratno ekološko gibanje je pritegnilo resnične ljubitelje narave, pa tudi tiste, ki jim je to gibanje omogočilo popularnost med ljudmi, kar se je pokazalo pozneje pri ustanavljanju strank in volitvah. V treh letih po shodu so si lokalne oblasti resno prizadevale za ohranitev doline. S svojim odlokom (o varstvu zraka, varovanju voda,...) so prehitvevale republiško zakonodajo. Dosegle so, da je deloval alarmni sistem, ki so ga morale upoštevati dispečerske službe slovenskega elektrogospodarstva. Ali vse to danes še deluje? Skrbi nas, ali bi tak odpor proti

uničevanju okolja danes še bil uspešen. Takrat so se Šoštanjčani borili na dveh "bojiščih", za svoje mesto proti načrtom RLV-ja, da odprejo Jamo Šoštanj in proti onesnaževanju zraka iz TEŠ-a, ki jim je uničevalo zdravje. Boj za Šoštanj bo čez kakšno desetletje ponovno potreben, ko bo rudnik drugje že izčrpal zaloge. Prav tako pa bodo prebivalci iz širše okolice Šoštanja bili boj za gozdove, kajti kljub dokončni izgradnji čistilnih naprav v TEŠ bodo gozdovi zaradi nepopravljivih genetskih okvar umirali dalje. Potrebne bodo široke akcije pogozdovanja s sadikami, prinešenimi iz zdravih gozdov. Kdo bo plačnik: država ali lastniki gozdov sami? Pa ravno v Občini Šoštanj so, demokraciji v posemeh, ukinjene krajevne

skupnosti kot pravna telesa s samostojnim finančnim razpolaganjem, ki bi, kot so nekoč, združevale ljudi in jim dajale moč in slogu v hotelju po bolj zdravem in ekonomsko varnejšem življenju. Kdaj bodo v šoštanjski občini sebi v prid popravili to čudno odločitev svetnikov in njihovih svetovalcev?

Šaleško ekološko društvo

Foto: U. M.

Žal razstava zaradi dolgočasnega in neprilicnega izgleda ni vzbudila pozornosti

Veselo martinovanje

Šoštanjki odbor Društva invalidov je zopet prijetno presenetil svoje člane. V petek, 7. novembra, je organiziral Martinovanje. Za izlet je bilo izredno zanimanje, tako da je bilo udeležencev kar za dva avtobusa. Praznovanje so združili z nakupovalnim izletom v Lentiju, nato pa zaključili na kmečkem turizmu v Halozah. Ob prijetni družbi, dobri hrani in živi glasbi, veselja ni manjkalo. Vinska trgatev, licitacija svinjske glave in krst mladega vina po vseh predpisih so bile glavne točke veselega programa. Na povratku domov pa so še v avtobusu veselo zapeli.

L. M.

ŠPORT IN ŠAH

ODLIČEN ZAKLJUČEK ŠAHISTOV

Šahisti Šoštanja so poskrbeli za največje presenečenje z uspešnim zaključkom tekmovanja v II. državni ligi vzhod, ki je potekalo po švicarskem sistemu, v sedmih kolih. V predzadnjem kolu so premagali ekipo Lendave s 3½ : 2½. Zmagali so Čulk, Kovač, Rupnik, remiziral je Podlipnik. V zadnjem kolu so igrali z ekipo Radencev s 3 : 3. Zmagal je Šumnik, remizirali so Čulk, Stropnik, Kovač in Podlipnik. Ob koncu ligaškega tekmovanja so izmed 30 ekip dosegli izvrstno 10. mesto in za prvouvrščeno ekipo Krškega zaostali le za 2 točki. Njihov uspeh je še toliko večji, ker so šoštanski šahisti po predvidevanjih in ratingu sodili le na 28. mesto. V soboto, 8. novembra, so naši šahisti igrali na hitropoteznem prvenstvu II. lige vzhod, ki je potekalo v Radljah ob Dravi. Šoštanj sta zastopali dve ekipi, ki sta osvojili 5. in 10. mesto.

50 LET KRALJEVSKE IGRE V ŠOŠTANJU

Šahovski klub Šoštanj priraja ob 50-letnici igranja šaha v Šoštanju mednarodni šahovski turnir, ki bo v nedeljo, 7. decembra 1997, ob 9. uri v prostorih jedilnice TEŠ. Igralo se bo 7 kol. Čas igranja je 15 minut na igralca. Vsak igralec mora imeti pri sebi brezhibno šahovsko uro. Prijavnina, v katero je vključena malica, je 1000 SIT in se plača 15 minut pred pričetkom turnirja.

Gregor Rupnik

KAKO NAPREJ?

Domači odbojkarji so si letos zastavili visok cilj, to je obstanek v I. A ligi. Vendar pa rezultati niso prav nič razveseljujoči. Po dobrem začetku so igralce pestile številne poškodbe in odsotnosti na treningih. Kljub temu pa niso vrgli puške v koruzo. Nadejali so se uspeha v domači dvorani v Šoštanju, tam pa jim je kljub nekaj dobrim predstavam tudi sreča obrnila hrbet. Postava ekipe Šoštanj-Topolšica: Dimec, Kravcov, Zulič, Medved, Kugovnič, Bevc, S. in D. Sevnikar, Jerončič, Mihačič, Žilnik. Trener: prof. Darko Menih.

Šoštanj, 22. 10., Šoštanj-Topolšica : Fužinar 0:3 (-7, -6, -8) Večno rivalstvo med ekipama je napovedovalo razburljivo predstavo, vendar pa domači kljub bučni podpori gledalcev niso bili kos močno okrepljeni ekipi Fužinarja. Ta je v prvem nizu sicer slabo začela in domači so povedli s 6:1. V nadaljevanju pa so zbrano in rutinirano obrnili rezultat sebi v prid.

Nova Gorica, 25. 10., Salonit : Šoštanj-Topolšica 3:0 (4,5,13) Odbojkarji Salonita predstavljajo v slovenskem prostoru spoštovanja vrednega nasprotnika. In tako so tudi nastopili. Prva dva niza so osvojili brez težav. V tretjem nizu pa je trener Šuker dal možnost tudi rezervnim igralcem. Topolščanom se je ponudila enkratna možnost za osvojitve niza, a je niso izkoristili.

Šoštanj, 2. 11., Šoštanj-Topolšica : Olimpija 2:3 (-10, 12, 2, -11, -12) V zanimivi predstavi, polni preobratov, so domačim iz rok ušli dve pomembni točki. Topolščanom je na pomoč priskočil podajalec Dvornik, vendar tudi to ni zadostovalo, da bi porazili razpoloženo ekipo iz Ljubljane. Gostje so odlično začeli in osvojili prvi niz. V nadaljevanju so popustili, to so izkoristili domači in dobili drugi in tretji niz. V končnici pa so imeli več sreče gosti.

Šoštanj, 8. 11., Šoštanj-Topolšica : Krka 2:3 (13, 14, -6, -5, -12) V tekmi, ki je pomenila boj za obstanek, so gostje odnesli domov dragoceno trofejo. Z veliko večjo željo do igre in borbenostjo so igralci iz Novega mesta kljub zaostanku 2:0 v nizih nadoknadili izgubljenost in v tiebreaku zasluženo zmagali. Pri domačih so občutili odsotnost napadalca Žilnika.

Šoštanj, 15. 11., Šoštanj-Topolšica : Gradis 0:3 (6, 3, 13) Domačini so tokrat nastopili brez kapetana Dimeca in Žilnika. Motivirani Mariborčani, ki se očitno dvigujejo v formi, so dominirali v prvih dveh nizih. V tretjem pa je dal trener Malevič priložnost rezervnim igralcem in takrat je tekma postala zanimivejša in izenačena. Domači pa kljub vodstvu 13:11 niso uspeli osvojiti niza.

V desetem krogu bodo Topolščani gostovali v Murski Soboti pri prvouvrščeni ekipi Pomgrada.

Lestvica	Pomgrad	Fužinar	Salonit	Gradis	Olimpija	Krka	Šoš.-Topolšica	Kamnik
	9	8	1	26:13	16			
	8	7	1	22:4	14			
	9	6	3	19:10	12			
	8	5	3	18:9	10			
	9	5	4	17:18	10			
	9	2	7	7:23	4			
	9	1	8	8:24	2			
	9	1	8	8:24	2			

Pokal V tekmovanju za naslov pokalnega zmagovalca Slovenije so domači premagali ekipo Brezovice z rezultatom 2:0 v tekmah. V naslednjem krogu pa so doma izgubili z ekipo Fužinarja. Povratna tekma je bila v sredo, 19. 11., na Ravnah.

Robi Kugovnič

URESNIČEVANJE VISOKIH CILJEV KOŠARKARJEV ELEKTRE

Zdaj, ko je za igralci 2. SKL že skoraj polovica tega dela lige, se kaže, da cilji vodstva in igralcev Elektre o uvrstitvi v I. B SKL niso bili pretirani. Elektra po šestih kolih vodi na lestvici in je še vedno brez poraza. V tretjem kolu je doma premagala takrat še neporaženo ekipo Plime iz Prebolda z rezultatom 98 : 73. Na tekmi v Framu je bila žrtev Šoštanjčanov v 4. kolu Slivnica (94 : 101), v 5. in 6. kolu pa so igralci Elektre pred domačim občinstvom porazili ekipi Bistrice (99 : 76) in Celja (101 : 77). Za dobro igro v obrambi so zaslužni vsi igralci Elektre, v napadu pa sta navadno najbolj razpoložena Mirt in Rizman. Kljub temu, da nekatere pomembne igralce - Goltnik, Zupanc, Medvešek - pestijo poškodbe in so si zato morali že kar nekaj tekem ogledati s tribun, se Elektra ne da. Morda je prav zaradi tega trener Vežjak dal večjo možnost mladim domačim košarkarjem (Kovačevič, Ruprecht), ki so svojo priložnost dobro izkoristili.

Vsi konkurenti Elektre, na katere smo opozorili v prejšnji številki, se zaenkrat dobro držijo; vsi imajo po en poraz in se že nekako oddaljujejo

od ostalih. Medtem ko je bil na zahodu že odigran derbi dveh prvouvrščenih ekip na lestvici (Cerknica je porazila Novo Gorico), bo vzhodna skupina ta derbi pričakala v soboto, 22.11.1997, ob 19. uri v Zrečah, med ekipama Rogle GKN Atlas in Elektre. Omenili smo težave Šoštanjčanov s poškodbami, brez problemov pa tudi v Zrečah ne gre: zaradi nesporazumov s trenerjem je z aktivnim igranjem prenehala legendarna strelec Štojan Šmid. Ta tekma je izrednega pomena za obe moštvi, saj neposredno odloča o vodilnem na lestvici.

Mladše kategorije

Mladinci

Mladinska 2. liga je razdeljena na štiri skupine po regionalnem načelu. Elektra je v svoji skupini (vzhod II) na vrhu lestvice. Pod taktirko Branka Kitaka odlični šoštanski mladinci premagujejo konkurente; doživeli so le spodrseljaj v Litiji. Rezultati: Hrastnik : Elektra 71 : 94, Elektra : Prebold 94 : 62, Litija : Elektra 82 : 71, Šentjur : Elektra 72 : 94, Elektra : Zagorje 107 : 84.

Celotna prva postava mladincev igra tudi v članski konkurenci, kjer je še posebej uspešen Kovačevič. Na mladinskih tekmah pa poleg njega

izstopajo še Nikolič, Ruprecht in Divjak.

Kadeti

Varovanci trenerja Vladimirja Rizmana so v 2. ligi praktično deklasirali konkurenci; vse štiri do sedaj odigrane tekme so visoko zmagali: Elektra : Keleja 81 : 50, Krško : Elektra 47 : 70, Elektra : Hrastnik 71 : 67, Keleja : Elektra 68 : 100.

Pionirji

Pionirji pa so s svojim delom v tej sezoni že zaključili. Ob koncu tekmovanja so končali na 11. mestu v Sloveniji, kar je lep uspeh. Trener Franc Blatnik je zadovoljen z doseženim, hvali pa tudi pogoje dela, saj je mladim omogočen trening košarke pod strokovnim vodstvom štirikrat tedensko.

V ponedeljek, 17.11.1997 pa so na pobudo in pod vodstvom Alija Reharja prvič pričeli z delom tudi v starostni skupini 9 in 10-letnih fantov. Mladino je zelo pomembno že čimbolj zgodaj navdušiti nad "oranžno žogo", saj le takšen pristop omogoča boljše rezultate v prihodnosti. Vpis je mogoč vsak ponedeljek in petek ob 16.30 v športni dvorani OŠ Bibe Ročka. Vabljeni!

Tjaša Rehar

VESNA - ŠPORTNICA LETA

Tam pod Smrekovcem zelenim, tam tiha vasica stoji, kjer bistri studenci šumijo, rod kmečki veselo živi. (I. Pudgar)

Kako doživeto je v tej pesmi prikazan lep in enkratni kraj Bele Vode. Naravne lepote, zgodovinska dediščina, ustrežljivi ljudje so tu doma. Ustavil sem se pri Bačovniku. Na lepem mestu stoji ta trdna kmetija. Od tu se odpira prelep razgled na Šaleško dolino in na moziško stran - Šmihel, Golte, Konečka planina. Tu živi Vesna Bačovnik. Junija letos je končala osmi razred na šoli Bibe Ročka in je poleg zelo dobrega

učnega uspeha in bronastega Vegovega priznanja dosegla tudi naziv športnica leta 1996/97. Ukvarjala se je s košarko, atletiko in dosegla odmevne rezultate. Sedaj obiskuje srednjo kmetijsko šolo v Šentjurju in tudi tam je športno aktivna. Poleg športa jo zanimajo tudi računalniki, vedno pa rada poprime za delo, ki ga je na domači kmetiji več kot preveč. Je tudi članica župnijskega pevskega zbora Bele Vode in Aktiva mladih zadržnikov Šaleške doline. Naziv športnice leta pomeni za Vesno in za majhen kraj, kot

so Bele Vode, prav gotovo veliko in ob tej priložnosti ji iz uredništva Lista čestitamo.

D. R.

Nepozabni trenutki

Čprav je preteklo že nekaj ur pouka, se sedmošolci nikakor nočemo otresti bogatih vtisov in spoznanj iz šole v naravi. Vsak izmed nas bi lahko zapisal utrinek prijetnega tedenskega druženja. Rakitna - to je bil kraj naših nepozabnih trenutkov!

Izpod peresa dveh sedmošolk je nastal dnevniški zapis.

Ponedeljek, 29. 9. 1997

Avtobus, poln pričakovanj, se je po daljši vožnji ustavil v Rakitni. Napolnili smo sobe v zdravilišču in kmalu spoznali, da bomo morali skrbeti za red in čistočo.

Naši spremljevalci so razložili plan dneva, nato pa smo se razdelili v dve skupini. Fantje so odšli do jezera, dekleta pa do bližnje domačije in Palčkovega doma.

Tenis, košarka, gugalnice, odbojka na mivki - vse to nam je popestrilo popoldan. Ker brez predavanja ni šole, smo imeli učno uro o drogah.

Večerja, postelja... Španca ni bilo od nikoder!

Torek, 30. 9.

Po okusnem jutranjem obroku smo poslušali predavanje o prvi pomoči.

Najzanimivejši del dneva pa je bilo plezanje po umetni steni. Vzemirljivo!

Popoldanske igre, televizija...

Spletale so se prve ljubezenske in prijateljske vezi.

Sreda, 1. 10.

Za malico smo se naužili grozdja, nato pa smo se z avtobusom odpravili na izlet. Ogledali smo si grad Snežnik. Kljub mrazu smo v grajski sobani pozorno prisluhli vodički, saj nam je pripovedovala o ljudeh, ki so kdajkoli živeli za tem obzidjem.

Popoldan v Rakitni (praktični del prve pomoči)...

Večer je potešil občudovalce zvezd (pouk astronomije).

Plesali smo do enajste ure, saj je naša sošolka praznovala rojstni dan!

Četrtek, 2. 10.

Popoldan je bil podoben pouku v "pravi" šoli. Pisno smo odgovarjali na vprašanja iz prve pomoči.

Sledilo je tekmovanje in bili smo uspešni.

Prostega časa je bilo dovolj, zato nas je bilo vsepovsod polno.

Obljubljeni ples do ene zjutraj!

Petek, 3. 10.

Pot domov. Še med vožnjo smo ujeli nekaj lepih trenutkov...

Ostale so le sledi, spomini...

Da nam je uspelo tako kvalitetno organizirati in preživeti šolske dneve v naravi, nam je pomagala tudi Občina Šoštanj, zato se ji vsi sedmošolci iskreno zahvaljujemo.

Urška in Jana, 7. c

OŠ Karla Destovnika-Kajuha

Več sreče spomladi

NK Usnjar deseti v tretji nogometni ligi - vzhod

K

ončal se je jesenski del tekmovanja v 3. nogometni ligi vzhod, kjer nastopajo nogometaši NK Usnjar iz Šoštanja. Po zelo zanimivem razpletu so se s 13 točkami uvrstili na 10. mesto. Zanimivo predvsem zato, ker so doma osvojili eno samo točko, se pravi en neodločen izid in same poraze, v gosteh pa štiri zmage in 12 točk. Zadnje zmago so zabeležili v zadnjem kolu na gostovanju pri NK Pobrežje z rezultatom 1 : 4.

Zimo bo potrebno dobro izkoristiti in se pripraviti na spomladanske boje. Predvsem je potrebno sanirati veliko število poškodb, ki so tudi del razloga za spodnji del lestvice.

Tako je bil krst v 3. ligi kar težak, glede na to, da so si usnjarji zadali nekoliko višji cilj.

Igor Fenko

KMETIJSKA
SVETOVALNA
SLUŽBA
SLOVENIJE

4. LETNA SKUPŠČINA GOVEDOREJSKEGA DRUŠTVA ŠALEŠKE DOLINE

Konec oktobra je Govedorejsko društvo Šaleške doline sklicalo 4. letno skupščino, ki se je udeležila na žalost le tretjina članov. Ali je bil vzrok za slabo udeležbo lepo vreme ali govedorejci brez problemov, ne vemo.

Že vsa leta od ustanovitve se ukvarjamo s problemi distribucije semena za osemenjevanje krav in z izborom ustreznih bikov za osemenjevanje. V tem letu pa je že vse potekalo po načrtih. Lani in letos je bilo možno tudi osemenjevanje z uvoženimi testiranimi biki. Na veterinarski postaji še imajo na zalogi nekaj doz semena Videv in Vikus, ki oba izboljšujeta mlečnost in okvir živali. Več je bilo tudi gospodarskega križanja s pasmami charolais in limusine zaradi izboljšanja kvalitete telet za pitanje. Kontrola krav se opravlja trenutno na 70 kmetijah s 1204 kravami. V letu 1996 je bila mlečnost 4616 litrov mleka, pri ostalih kravah pa 5175 l mleka z 4,18 % tolsče in 3,25 % beljakovin. Vsebnost mleka se je v primerjavi z letom 1995 izboljšala, kar pripisujemo predvsem izboljšanju krme in pravilnejšemu krmiljenju krav.

Vabilu na skupščino sta se odzvala g. Alojz Zupančič, strokovni tajnik Zveze rejcev rjave pasme, in g. Perpar, direktor Govedorejske službe Slovenije. G. Zupančič je predstavil predlog novega rejskega cilja pri rjavi pasmi. Nadaljnje delo naj bi bilo usmerjeno v povečanje mlečnosti krav (7000 l) in večjo vsebnost beljakovin v mleku (3,4 %). V ta namen bodo tudi kriteriji za odbiro bikovskih mater ostrejši. V predlogu rejskega cilja sta omenjeni smeri razvoja rjave pasme, in sicer povečanje mlečnosti ter ohranjanje kombiniranega tipa rjave pasme. Glede izvedbe tega cilja obstajajo določeni pomisleki, saj je populacija rjave pasme v Sloveniji premajhna za uspešno in kvalitetno selekcijo

v dve smeri. Sprejet je bil tudi program dela društva za leto 1998:

- uresničevanje rejskih ciljev
- sodelovanje z Zvezo rejcev rjave pasme
- ogled letnega pregleda bikov v Preški
- sodelovanje na raznih razstavah
- ogled klavnice in ocenjevanja kakovosti mesa
- sanacija in preprečevanje bolezni IBR in IBV
- strokovno izobraževanje članov
- strokovna ekskurzija.

V splošni razpravi smo ugotovili, da kmetje premalo vedo o vrstah podpor, ki jih občine namenjajo za kmetijstvo in sklenili predlagati občinama Šoštanj ter Šmartno ob Paki ustanovitev odborov za kmetijstvo. Med ukrepi, ki so sofinancirani iz občinskih proračunov, je tudi sofinanciranje osemenjevanja krav z mesnimi pasmami ter z uvoženimi biki (Videv, Vikus) v višini 2000 SIT. Za pridobitev teh sredstev je potrebno na zadrugo prinesiti liste o osemenjevanju, krave morajo biti pregledane na brejost. Ukrej velja za osemenjevanje v letu 1997. Podpora je uvedena tudi za zatiranje metiljavosti (priloži se račun za nakup zdravil). Ker se že bliža konec leta, bo treba pohiteti z uveljavitvijo teh sredstev.

Ker je bilo potrebno prilagoditi pravila društva novemu zakonu o društvih, smo pregledali in sprejeli predlog novih pravil, ki niso bistveno drugačna od prejšnjih. Izvolili smo tudi člane častnega razsodišča, ki ga do sedaj društvo ni imelo.

Četrto letno skupščino smo zaključili uspešno in z upanjem, da bo delo v društvu bolj zaživelo. Združeni bomo lažje dosegli zastavljene cilje in reševali probleme, ki se nam bodo pojavljali ob tem.

Lidija Diklič, ing. kmet.

Prihodnost: Ekologija ali katastrofa?

esen - ta čas prelepih barv, dozorelih gozdnih sadežev in priprave narave na zimsko mirovanje, me vedno znova prevzame s svojo pisanostjo in prepletanjem barv in mi polaga v zavest, kako čudovito lepa je lahko narava. Še posebej gozd. Tisočeri odtenki barv dreves, ki posebej pridejo do izraza ob jutrih, ko sonce predre jutranje meglice in obsije hribe in griče ter zgodaj popoldne, ko se še zadnji sončni žarki poigravajo po pobočjih. Čudovita igra narave. V takšnih trenutkih naravo podoživljamo globoko v sebi in občutimo vso silnost njene lepote in enkratnosti.

Ko nas narava tako prevzame, se moramo vprašati: Pa jo dovolj spoštujemo, čuvamo? Ne, in veliko bo treba še postoriti, da bomo lahko odgovorili pritrdilno.

Ekologija in varstvo okolja

Besedi ekologija in varstvo okolja sta v zadnjem desetletju najbolj pogosti besedi v zvezi z naravo, čeprav so se že prej slišali vznemirjeni glasovi, ki so opozarjali, da si človek sam koplje jamo in uničuje svoj planet. Že od davnine je človekov največji sovražnik njegov lastni egoizem, s katerim hoče obvladati vse okrog sebe, tudi uničevati, če je to v prid njegovim trenutnim interesom. V času, ko je bil odnos med človekom in naravo v prid slednji, to še ni bilo tako opazno, nevarnost pa se je močno povečala z naraščanjem prebivalstva in z znanjem, ki si ga je homo sapiens pridobil in izrabljal, prihodnost njegove vrste pa mu je bila pri tem postranska stvar. Napredek industrije, motorizacija, širjenje mest na celi zemeljski obli povzročajo ogromno škodo zelenemu plašču našega planeta. Onesnaževanje ozračja je postalo rak našega planeta. Ljubitelje narave in tiste, ki jih skrbi bodočnost naravnega okolja, je začela najprej bosti v oči nepopravljiva škoda na drevesih v neposredni bližini virov onesnaževanja. Danes je ta škoda prisotna na ogromnih področjih in če le malo postanemo in pomislimo - za kar si mora velika večina vzeti kar precej časa - vidimo, da ravno to predstavlja največjo grožnjo človeštvu.

Minilo je že milijarde let odkar se je zemlja začela ohlajati in se je ustvarila zemeljska skorja. Res je tudi, da je v tem času prišlo že do nešteto katastrof, ki so uničile nešteto živalskih in rastlinskih vrst, toda življenje ni ugasnilo. Narava vedno znova najde pot za novo življenje. Narava se lahko spoprime s poledenitvami, potresi, ognjem, ne more pa se upreti nesmiselnemu uničenju, ki ga povzroča človeški um; onesnaževanje, to morilsko in samomorilsko početje, pa lahko zelo hitro razširi svoj vpliv na rastlinski in živalski svet. Ko onesnaževanje zajame gozd ali travnik, se začne rušiti ravnovesje sistema zemlja - živelj na njej. Skupnost rastlin in živali utrpeli nepopravljivo škodo in lahko se zgodi, da naš planet, ki je milijarde let čakal, da se je življenje razvilo do današnje stopnje, postane mrtva krogla v vesolju.

Zelena tehnologija

Zeleni gozdovi nam že od nekdaj dajejo kisik za dihanje, nam vlivajo veselje in občudovanje s svojo lepoto. Gozdovi proizvajajo, čistijo, rastejo, pridelujejo, varujejo, skratka so snovni in duhovni prostor v naravi. Ali veste, da odrasla bukev sprosti 9.400 litrov kisika in to zadostuje za obnovo 45.000 litrov zraka, da hektar gozda prefiltrira 10-12 milijonov m³ zraka na leto. Gozd in drevo sta vzgled za nepotrato tehnologijo. Toda človek kljub tem dejstvom zavestno, z onesnaževanjem zraka in zemlje, gozd stalno ogroža. Plinaste snovi napadajo rastline neposredno s strupenimi snovmi (SO₂, fosforna kislina, solna kislina) in jim zadajajo hude in očitne poškodbe, lahko pa tudi posredno, ko se z usedanjem strupenih prašnih delcev (svinčnih, bakrenih, kositrovih, arzenovih) spremeni sestava in kemizem tal. Največ škode po svetu je doslej

povzročil SO₂, ki ga v ozračje izločajo izgorevajoči premog, mineralna olja, največ pa ga najdemo v okolici železarn, tovarnih gnojil, celuloze in sode.

Umiranje gozda je tudi v Sloveniji kruta resničnost.

Pred letom 1941 se je gozd sušil samo v okolici Mežiškega rudnika. Prva anketa o sušenju jelke (1962) je pokazala, da je umiralo 10 % te vrste in sicer največ na Celjskem, Gorenjskem in v zgornjem Podravju. Danes je zdrave jelke le še 10 %. V Sloveniji je danes prizadeta približno polovica vseh gozdov, z različno jakostjo v različnih krajih. Lahko rečemo, da gre za celostno umiranje gozdov, ki povzroča fiziološke, domnevno pa tudi genetske spremembe. Vzroke poznamo, a vseeno se še premalo ljudi zaveda njihove uničevalne moči. Mora res ostati samo nekaj dreves, da se bomo naučili ravnati z gozdom? Zavesti se moramo, da v milijonih let razvoja ni bil gozd še nikdar tako onesnažen z odpadki, kot je sedaj. Zato proti tej nesnagi ni odporen in umira. Javnost se tega ne zaveda, ker gozdarji v večini spravljajo le odmrle drevesa. V prihodnje bo treba pustiti del umirajočega gozda nedotaknjen, kajti le mrtev gozd lahko vzbudi strah v ljudeh in jih prepriča k drugačnemu ravnanju.

Slovenska gozdnata krajina je biser

Slovenska gozdnata krajina je nenadomestljiv del evropskega prostora in je z vidika ekosistemske pestrosti pravi biser. Prepletajo se različni ekosistemski tipi, ki so porok ekološke stabilnosti in gozdarstvo silijo v trajno, ekološko naravnano gospodarjenje. Vsebinsko in informacijsko bogata inventarizacija gozda, edinega naravnega vira, ki ga ima naša dežela dovolj, je prvi korak k takemu gospodarjenju.

Inventarizacija zdravstvenega stanja gozdov se v Sloveniji izvaja že od leta 1985, vendar je to še vedno eden izmed najpomembnejših gozdarskih in žal ne okoljevarstvenih projektov. Z njo želi stroka spremljati obseg, intenziteto, prostorsko porazdelitev in tendenco razvoja procesa propadanja gozdov, sočasno pa spoznati še razvojne zakonitosti gozda. Sistem snemanja podatkov se je od začetka do danes precej izpopolnil. Glede na to, da se snema vse več znakov, ki podajajo celostno sliko o gozdnih ekosistemih, ni več smiselno govoriti samo o popisu propadanja gozdov, ampak tudi o monitoringu gozdnih ekosistemov. Monitoring propadanja gozdov je del široko razpredenega programa, ki zajema večino evropskih držav, Kanado in ZDA.

Proces propadanja gozdov je pereč problem tudi v naši občini. Tako lastniki gozdov kot tudi ostala javnost, ki nima gozda, koristi pa njegove dobrine, so že pokazali, da jim ni vseeno, kaj se z gozdom dogaja. Tako je leta 1985 in 1987 prišlo do močnega ožiga smrekovih krošenj zaradi vpliva emisij iz TEŠ in vremenskih razmer. Takrat so se prizadeti lastniki gozdov in člani Ekološkega društva Velenje zbrali na protestnem zborovanju. Gozdarji so opravili številne raziskave in z rezultati omogočili najbolj prizadetim lastnikom gozdov iz Zavodnj izterjati odškodnino. Toda zavedati se moramo, da s tem škoda v gozdu ni poravnana. Posledice so zelo široke in samo osveščena javnost v sodelovanju s strokovnjaki jih bo lahko v prihodnosti odpravila.

Danes posekano drevo, goreča plastična vrečka, ki zastruplja ozračje, naftni madež na morskem gladini: pa kaj pomeni eno drevo, ena plastična vrečka, madež nafte?

Toda jutri se to lahko sprevrže v katastrofo!

Razmislimo in ukrepajmo, dokler je še čas!

Damjan Rožič, dipl. ing. gozd.

BREZBROKAVIC

Čvek, čvek, čvek...

Kje bi človek začel. Ponavadi znanci začenjajo pogovore z razpravo o vremenu. No, pa naj bo. Kolikor je bilo v prvi polovici jeseni dežja pod večletnimi povprečji, toliko smo ga sedaj dobili, tako da bo menda zdaj povprečje letošnjega leta spet normalno. Hm, ko gledam različna povprečja se mi včasih zdi, da so takšni podatki velikokrat brezvezni. Pa ja, ko govorijo o povprečni količini sladoleda na evropskega državljanca, smo Slovenci pod povprečjem, pa kljub temu, da se naši mulci zelo trudijo, da bi ga dvignili. Ko govorijo o drugih vrstah hrane, smo mi po porabi, vedno pod povprečjem. Pa kako je to, pa saj imamo lepe povprečne trebuščke. Ma, kje smo pa nad povprečjem. Baje, da po številu vloženih tožb, smrtnosti na cestah... Pri kriminalu se baje tudi približujemo povprečju. Zdaj pa možgančke na delo in menda se iz tega vidi, da nismo kdovekaj. To nam zdaj tudi Evropa čedalje bolj jasno govori, seveda ne zaradi teh povprečij. Tista povprečja so v drugih podatkih. Ja, lahko bi rekli o problemih države v tranziciji. Vendar pa se naša tranzicija čedalje bolj spreminja v capljanje na mestu. Capljanje je beseda bolj za otroke. Pa ko gledam te naše predsedniške kandidate, med katerimi se še vedno kot nekakšen evergreen pojavlja g. Kučan, se mi zdi, da menda nekateri z njim na čelu mislijo, da nam bo počasi začelo iti na otročje. Res pa je, da je letos predsedniški boj le malo bolj resna in dostojanstvena borba, kot pa je bil pred štirimi leti. Zdi se, da nekako vsaka štiri leta kasneje postaja bolj jasno, da ne more biti predsednik vsak. Smešno je, da g. Kučan in seveda velika množica Slovenčkov še kar misli, da je pri kandidaturi za predsednika partijska preteklost in kratenje osnovnih človeških pravic zanemarljiv podatek. Ljudje, ne bo se vse sesulo, če boste že enkrat trezno pogledali resnici v oči in vsi tisti, ki se bojite za svojih par jurjev penzije, pomislite, da je bila vaša trdo zaslužena, tisti, ki pa vas strašijo z vsem mogočim, imajo lepe penzije, ki so si jih pridobili zato ker so bili ob pravem času na pravem mestu in v žepu stiskali rdečo knjižico, ki je odpirala vrata do dobrih delovnih mest, stanovanj, štipendij... Pa

zamislite se še malo nad tem, kako se nekateri, ki se imajo za nadstrankarske organizacije, trudijo, da bo ja na volitvah zmagal ta pravi. Ve se, kateri. Smešna država je bila res rajnka Jugoslavija, ko je manjšinska partija nagnala večinskemu narodu brez knjižic strah v kosti. Podobno je bilo tudi v južni Afriki, ko so manjšinski beli obvladovali črnsko prebivalstvo. Lahko bi tudi prišlo tako daleč. Ja, pravi in tisti ne tapravi ne bi smeli hoditi v iste šole, avtobuse, vagoni... K sreči tako daleč ni šlo. Ta pravi še pa posebej nismo bili tisti, ki smo že od malih nog, najprej v šoli, morali priznati, da hodimo k verouku (učitelji in minister dosedaj še niso priznali, da to ni imelo zakonske podlage), da smo si v službi vzeli dopust, da praznujemo božič, da so miličniki pri Grebensku v takrat še Sv. Florjanu (tisti Sv. ni bil primeren in je bil kasneje kraj preimenovan v Florjan) preverjali romarje k Sv. Križu in kdor ni imel osebne izkaznice, je šel "na levo krug" domov itd. Pa poglejte, kako so degradirali naš Šoštanj. Res pa so pridni lepo živeli ob inflaciji, ki je postajala takšna, da se ti zrola. Ja, ja kje so krediti, ki so bili za gradnjo hiš pa še za kaj. Vsem se nam toži po tistih časih, ko denar ni bil problem. Ja, sam tako ni moglo iti na veke. Ko smo s tem presekali, je naenkrat postalo hudo moderno hoditi v cerkev, direktorji so udrihali po prejšnjem sistemu, četudi so imeli pred kratkim še knjižico v žepu, in naenkrat so se vsi poskrili. Zdaj pa počasi le spoznavamo, kam so se poskrili. Poskrili so se, nekateri pa so bili že prej poskrili, v vse pore našega vsakdanjega življenja. Hudo je, ko zveš, da je tvoj prijatelj, sodelavec... na objavljenem spisku tajnih sodelavcev udbe, da ti o demokraciji govori tisti, ki je pred nekaj leti vabil v šolo, seveda partijsko in še in še. Ljudje, zato pa, ko greste na volišča, razmislite tako kot takrat, ko smo se na plebiscitu odločali za samostojno Slovenijo in dajte svoj glas tistemu, za katerega Vas ne bo treba biti sram pred vašimi otroki, vnuki...

Pa lep pozdrav!

PeTur

RAZMIŠLJANJA O ŠOLI 2000

V preteklosti smo ljudje te naše male, a lepe dežele, doživeli kar lepo število šolskih prenov. O njih se je veliko pisalo, govorilo, v glavnem z negativnim prizvokom. Sama sem menjala, da so bile vse dosedanje prenovne v osnovni zamisli dobre, le da smo vedno ostali na pol poti ali celo slabše. Nobene nismo speljali do konca, tako kot bi bilo treba, in predvsem nam nič ne pomaga, če imamo dober namen, dobro seme, celo če imamo dobro zemljo - iz vsega tega še ne bo zrastle nič ali pa nekaj zelo krmežljavega. Vedno pozabljamo na "vreme". In to smo mi, učitelji. Ja, tudi jaz sem učiteljica, ki sem šla skozi vse možne faze šole, z njo tudi moja dva otroka, ki sta sedaj že odrasla. Kaj hočem povedati? Pri vsakem delu, še posebno pri uvajanju novitet ali prenavljanju, smo najvažnejši LJUDJE. Učenci morajo znanje za poklic pridobivati v šoli. Življenje se naj učijo doma. Za to pa moramo biti vsi primerno pripravljene - učitelji in starši. Žal se pogosto dogaja, da vsi skupaj pozabljamo na svoje-dolžnosti, ki pa smo si jih naložili sami. (Učitelji smo si sami izbrali ta poklic in se šolali zanj. Starši so se sami odločili, da bodo imeli otroke.) In prav je, da jih vsi opravimo po svojih najboljših močeh. Vse preradi prelagamo krivdo za svoj neuspeh na tuja ramena. Učitelji tožimo, kako starši nič niso naredili, starši pa, da smo učitelji zanič.

Vsem skupaj nam manjka predvsem LJUBEZNI, radosti, topline, strpnosti, razumevanja in želje po dobrem. To je tisto vreme, o katerem sem govorila prej.

Res nam nič ne pomagajo vsi dobri programi, vse natančne priprave, bistri ali manj bistri otroci, če ostajamo učitelji v svojih glavah in srcih enakih misli in prepričanj. Potem stokamo o prenatrpanih programih, kljub prostim rokam, ki jih imamo v zadnjih letih pri oblikovanju le-teh. Stokamo zaradi nezainteresiranosti učencev za pouk, vendar jim željo po znanju zatremo že ob vstopu v šolo. Z našimi zahtevami in zahtevami staršev se v otroku sproži varovalni sistem in odpor do vsega, kar pravi: MORAŠ! Bojimo se vsega novega, ker nam je neznano, in se ustrašimo, saj se bomo morali zopet učiti.

Toda življenje je nenehno učenje. In šola naj bo učenje z ljubeznijo, radostjo in z veseljem do pridobivanja novega znanja. Nič več ne bo težko, če bomo to dosegli. Učitelji in vsi ljudje bomo spet spoštovani, radi se bomo imeli, strpni bomo postali drug do drugega.

To pa je že utopija, bo rekel nekdo. Ni utopija. Le začeti je treba prenovu v glavah, in to vseh, ne le nekaterih.

S spoštovanjem

Jana Kovič
Topolšica

KOLOSEJ RAZHAJANJ

Ve v časih Rimljanov so obstajale dirke konjskih vpreg na dvokolesih. Močni vojščaki so merili moči z boljimi konji, z boljimi vpregami, z močnejšimi živci. In v Lokovici, kot da se je ustavlil čas. Vendar tu ni varne tribune in ograjene piste pod slavnostnim kolosejem. V tukajšnji dirki so brezbriznežem izpostavljeni vsi. Otroci, vaščani, sprehajalci, kupci, skratka vsi, ki morajo hoditi po kakršnihkoli opravkih čez ožino šaleške magistrale. Vzdolž ceste gorijo svečke. V spomin na drage svojce, ki so plačali krvni davek. Kdo je kriv, sploh ni več pomembno, kajti tistih, ki so jih imeli radi, ni več. Cesta, ki se imenuje magistrala, nima označenega prehoda za pešce. Pred križiščem je sicer skromen znak za omejitve 60 km/h; kdo ga sploh upošteva? Ogroženi in ogorčeni pa so bližnji stanovalci, ki so skoraj vsak teden priče divjaškemu ogrožanju prometne varnosti. Krajani sami so poizkušali že

skoraj vse. Prosil so za večjo budnost policije. Opravljali so štetje prometa in število prehodov čez cesto. Sklicali so strokovnjake za cestni promet, uredili sestanek s predstavniki občine in člani krajevnega sveta. Vendar so na njihovo presenečenje in ogorčenje naleteli na nasprotujoča si mnenja med krajinami samimi in člani sveta KS Lokovica. Za nekatere je promet po magistrali normalen. Čemu torej glaževina na cesti, čemu sirene za nujno pomoč, čemu svečke ob cesti, čemu žrtve, otroci s polomljenimi kostmi. Krajani ne zahtevajo nič nemogočega. Mogoče semafor za pešce, vsaj označen prehod, ki bi povezoval pešce, če že stanujejo v isti vasi. In predvsem mirnejše življenje. Ni prijetno vse dneve poslušati škripanja zavor, pokanja, jokanja in vpitja in gledati utripanja plavih luči... Nič nemogočega nočejo. Samo poslušaj odgovornih ljudi in varno življenje.

PeRa

SIMBOLNA IN PRODUKCIJSKA TER VLOGA ZELENH POVRŠIN PRI PROSTEM ČASU

Kljub temu da sem v zadnjem članku napovedala opis estetske vloge zelenih površin v mestu, sem se odločila, da najprej opišem tiste, za katere zadostuje skromnejši opis. Estetska vloga je morda najpomembnejša, prav gotovo pa je najbolj zapostavljena, zato bi o njej želela veliko povedati.

Simbolna ali kulturna vloga mestnega zelenja

Zelene površine so že od nekdaj igrale pomembno vlogo pri poudarjanju posebne dejavnosti na določenem območju: obsajevanje pokopališč s cipresami in tako na daleč vidno označevanje rabe prostora. V slovenskem prostoru je morda bolj znano sajenje lip v središču vasi kot označevanje centra, kot mesto zbiranja ljudi vsak dan in ob posebnih dogodkih. Ali pa mogočni, zelo pogosto kostanjevi drevoredi ob dostopnih poteh do gradov in drugih pomembnih objektov. Danes je ta vloga zelo oslABLJENA in je zaradi številnih dejavnosti bistveno težje izvedljiva.

Produksijska vloga zelenih in prostih površin ter vloga zelenih in prostih površin pri ohranjanju zemljišča

Kmetijske in gozdarske proste površine znotraj ali na robu mesta lahko predstavljajo pomembne produktivne površine ali pa ohranjajo strnjeno celovitost, smiselno ali optimalno velikost) teh površin. Hkrati so za mesto pomembne kot členitev ali izpolnjevanje površin med razvojnimi osmi oz. ohranjanje rezervnih površin širitve mest (gospodarski vidik vzdrževanja površin in ohranjanja kvalitete zemljišč). V okviru te vloge je nujno povedati tudi obratno: pri načrtovanju mora nujno obstajati tudi možnost (predvsem se je potrebno te možnosti zavedati in se je "ne bati"), da pozidane površine postanejo zelene. Zelene površine

so torej tudi zelo pomemben element ohranjanja zemljišč. V že opisanem pomenu ohraniti ali bolje prihraniti zemljišče za neko dolgoročno rabo ali pa kot v smislu ohranjanja kvalitete zemljišča: določena zemljišča rastline s svojim koreninskim sistemom varujejo pred spiranjem, ohranjajo stabilnost zemljišča in podobno (npr. na strmih površinah poraslih z drevjem in grmovjem se bo zemlja obdržala in ohranjala, če to zemljišče razgalimo, pa se bo začel proces erozije).

Vloga mestnega zelenja in krajskih prostih površin pri prostem času

Upoštevač način življenja sodobnega človeka je vse bolj pomembna tudi vloga mestnega zelenja in drugih krajskih prostih površin v prostem času. Prijetnost teh površin je zelo prikladna za razvedrilo in rekreacijo: predvsem primestni gozdovi na obrobju mesta in njihovi posamezni bolj ali manj povezani segmenti znotraj mesta so površine, ki so lahko namenjene bolj ali manj aktivnemu ali pa le pasivnemu preživljanju prostega časa. Znotraj teh površin si prebivalci sami poiščejo(mo) prostore za tekanje, sprehajanje in podobne oblike rekreacije, ki ne potrebujejo posebne infrastrukture. Hkrati pa načrtovalci mest prav v takih in podobnih območjih načrtujejo(mo) tudi tiste oblike rekreacije ali celo bolj aktivne oblike športa, za katere so potrebni posebni objekti in površine (npr. različna igrišča). Nezanemarljiv pa je tudi pomen individualnih vrtov, kjer prebivalci aktivno preživljajo prosti čas in hkrati soustvarjajo podobo mesta, kar je v slovenskem prostoru še posebno priljubljeno (o tem čisto posebej kdaj drugič).

Saša PIANO, dipl.ing.kr.arh.

Zgodbe in legende

V Šoštanju na Partizanski cesti pri mestni cerkvi je živel na svoji domačiji Jože Toter, po domače Leped, ki je rad prenašal stare zgodbe na mlajše rodove, da ne bi šle v pozabo. Bila sva prijatelja, rad me je imel, pa me je nekega dne vprašal: *Tone, bi hotel nekaj vedeti? Seveda bi rad vedel, sem kar poskočil od radovednosti. Veš, mi pravi, moj oče in mama sta pripovedovala tole: Ob prihodu francoske vojske generala Marmonta skozi Šoštanj, v letu 1809, je z okna Mernikove hiše neki fanatik, verjetno avstroogrski domoljubnež, ustrelil francoskega vojaka. Francoski poveljnik je bil tako razjarjen, da je zagrozil, da bo dal pobiti vse Šoštanjčane. Pa so se zbrali trški možje in poslali delegacijo k poveljniku prosit, da naj omili svojo grozno. Ta je dejal: "Družini ubitega boste plačali tisoč zlatih goldinarjev, ubijalca pa boste sami kaznovali s smrtno kaznijo." In tako se je moralo zgoditi. Po odhodu Francozov pa so mu na trgu, pred takratno trško hišo, postavili spomenik, ki ga je sčasoma prerastlo grmovje. Živel pa je v tistih časih v Šoštanju, stanoval je v strojniki hiši, trški sodnik, ki je imel tako lepo ženo, da jo je vedno z okna opazoval, ko je šla po trgu proti domu. Spomenik in grmovje pa sta ga pri tem ovirala, zato je dal vse to odstraniti - tako je imel prost pogled preko celega trga. Mnogi meščani tega niso verjeli. Jaz pa bi nevernim Tomažem dodal še tole: Pred več kot dvema desetletjema smo si*

šoštanjski gasilci v Pragi na Hradčanih ogledali velike znamenitosti, ki jih je restavriral naš svetovno znani arhitekt Jože Plečnik, med njimi tudi stolp Loreto s 27 zvonovi, ki je spomin na junaško ženo, ki je v svojem življenju rodila 27 otrok. Pa je prišla kužna bolezen, je pripovedovala vodička, in pobirala otroke enega za drugim. Vsakemu, ki je umrl, je dala mati v zvonik obesiti zvon ter mu zvonila. Nazadnje je umrla še mati sama in legenda pravi, da so vsi zvonovi sami zazvonili junaški materi. Sedaj ob vsaki polni uri ti zvonovi zapojejo po napevu Ave Marija. Počakali smo, da je ura odbila štiri popoldan in zvonovi so zapeli čudovito melodijo. Ko je turistična vodička Ana Majorova videla, da nekateri še zmanjujejo z glavo, je dodala: Nobelov nagrajenec, pisec znamenitega dela Most na Drini, Ivo Andrić, je zapisal: "Vsak narod ima svoje dogodke in legende in v vsaki legendi je nekaj resnice."

Tudi Šoštanj ima v svoji slavni zgodovini mnogo velikih dogodkov pa tudi legend, ki so jih v svojih delih zapisali profesor Ivan Hribar, pisatelj ter novinar Davorin Ravljen in še več drugih. Od dogodka na šoštanjskem trgu je minilo že skoraj 200 let, vendar je še vedno živ po zaslugi pokojnega Jožeta Totra. Bilo bi lepo, če bi Šoštanj imel še več Totrov, ki bi zbirali in zapisovali znamenite dogodke in jih tako prenašali iz roda v rod ter oživljali že pozabljeno kulturno bogastvo Šoštanja.

Anton Levar

ZAZIDALNI NAČRT

S kratico ZN običajno označujemo zazidalne načrte, ki so po obstoječi zakonodaji še vedno predpisan način oz. postopek (zakonodaja o UREJANJU PROSTORA iz leta 1984), kako se na novo pozida prazen prostor. Ker se v novonastajajočih tržnih razmerah splošne globalizacije togi ZN-ji ne obnesejo, je razumljivo, da jih v slovenskem prostoru vse redkeje izdelujejo.

Še vedno pa je ostalo veliko starih (večinoma zastarelih) ZN-jev, ki v tem "PREHODNEM OBDOBJU" krojijo gradnjo in ostale posege v prostor. V naši občini je kar nekaj takih ZN-jev (po moje kar vsi), katerih "življenjska doba" je potekla. Zanimivo bi bilo ugotoviti, koliko občinskih svetnikov bi znalo omenjene ZN-je naštet (da bi jih podrobneje poznali, niti ne pričakujem). Urejanje prostora preko konkretnih prostorskih izvedbenih aktov, kamor spadajo tudi ZN-ji, je namreč po moje trdnem prepričanju najpomembnejša pristojnost in dolžnost vsake lokalne skupnosti.

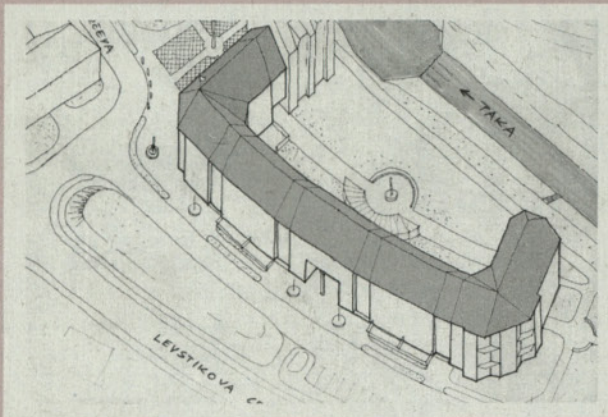

Volja svetnikov, ki sprejemajo prostorske odloke, se lahko hitro materializira v konkretno zadevo, kot je naprimer gradnja STANOVANJSKEGA BLOKA ob bencinski črpalki. Omenjeni stanovanjski blok, katerega temeljni kamen je župan že položil, je eden izmed šestih stanovanjskih stavb, ki jih predvideva "ZN kare ob Paki". Danes malokdo ve, da je bil omenjeni ZN izdelan pred sedmimi leti, in sicer kot korekcija še starejšega načrta, ki je predvideval rušitev celotnega območja ob Aškerčevi in izgradnjo cca 14 stanovanjskih stolpičev, od katerih je bil zgrajen le eden (današnji "blok upokojencev").

Vendar je danes, ko je lastnina zemljišča postala svetinja, realizacija načrta, glede na težo občinskega proračuna, postala nerealna. Sprememba odloka, katerega postopek je sprožila občinska uprava, je torej logična posledica tega dejstva. Na srečo je sklad stavbnih zemljišč bivše občine Velenje zemljišče uspel pripraviti do te mere, da je gradnja novega stanovanjskega bloka sploh možna.

Gre za dokaj veliko stavbo, sestavljeno iz več simetrično zasnovanih delov, ki bodo z ukrivljeno gradbeno linijo sledile liniji Levstikove ceste.

V odloku o ZN je zapisano, da naj bi stavba imela 46 stanovanj (pretežno trosobnih), v zahodnem vogalu stavbe, ki zaključuje Aškerčevo ulico, pa sta predvidena dva lokala. Priljučna stanovanja naj bi imela izhod na interne atrijske vrtove, v skupnem notranjem atriju, ki bo povezan z dvema pasażama, pa naj bi uredili manjše otroško igriče.

Tako v ZN, kako pa bo VEGRAD stavbo dejansko oblikoval, bomo pa še videli. Občina se je s prodajo zemljišča vsekakor odrekla vidnejši vlogi pri nastajanju te pomembne stavbe, ki bo s svojo lego še dolgo "pozdravljala" obiskovalce našega kraja. Ostaja upanje, da se projektanti (ki so tudi Vegradovi) dovolj zavedajo odgovorne naloge. Glede na težave pri bivših Vegradovih objektih "ZGRAJENIH ZA TRG" (VB v starem Velenju, Nakupovalni center Spar ob Šaleški, stanovanjski blok v Selu...) je dvom upravičen. TRG seveda ne priznava organizacijskih slabosti v obliki previsoke cene za m² in stavbe ostanejo prazne.

Bog daj, da bi se moja skepsa tokrat pokazala za neupravičeno!

Edi VUČINA

naši bise Nāsi Bisei Zima še kar prihaja.

Pokazala je nekaj mrzlih dni, nekaj toplih. Mrzli so mi bili dober izgovor, da mi ni bilo treba štihati vrta (še nikoli ga nisem "lopatal"). Tle topli dnevi pa so mi v napoto, saj so pokazali na mojo lenobo. Sedaj čakam sneg, da bo vse skupaj prikril do pomladi. Nasploh premišljam, kaj bo zima prinesla Šoštanju.

Komunalcem bo prinesla same tegobe in delo: posipanje cest proti poledici, pluzenje in odstranjevanje snega. Enako velja za zdravstveni dom; saj veste, padci in zlomi, ozeblina, pa še zimski dolgčas.... Za trgovce, avtokleparje in gumarje pa je zima spet nekaj čisto drugega, zna biti celo poslovno koristna. Treba je nabaviti zimske škorenjčke, novoletna darila in čestitke. Pametni vozniki že sedaj kupujejo zimske gume, k avtokleparjem gremo pa tako ali tako po potrebi (in še vsako zimo nas je nekaj tja šlo - "zaradi zime").

Glavna atrakcija vsake zime na Slovenskem, že od pamtiveka naprej, je seveda smučanje. Kot čisto navaden slabo obveščen šoštanski občan poznam smučišče v Zavodnjah, kadar je sneg dovolj nizko, in seveda otroško "zabavišče"

na hribu Gorice, ki se na primestni strani nevarno konča tik pred cesto (posebno za sankarje je nevarno). Pozna kdo še kakšno smučišče, primerno za šoštanske otroke in za "ta večje"?

Saj vem, da ima praktično vsak zaselek svoje "Gorice"; mislim bolj na smučišče, kjer je kak organizator napravil vlečnico in postavil kiosk s toplim čajem.

Nekdo bo rekel, da že vnaprej delam reklamo za privatnike. Točno. Ne navijam za tisto "tapravo" smučanje, ko družina zapravi deset jurjev za bencin, karte in topli obrok, to naj delajo turistični centri. Bolj mislim na tisto možnost, ko otrok reče: "Mama, se lahko grem smučat, me boš peljala?" in ga starši ne zavrnejo, češ da danes nimajo pet ur časa za smučarjijo. Osem minut do Belih Vod pa imajo (in zvečer tudi, ko je treba še po paglavca). Pa bo imel otrok lep popoldan in zdravo življenje.

Druga neizbežna zimska atrakcija je drsanje. V Šoštanju drsamo vsi; eni po pločnikih, drugi na jezeru.

Nisem pesimist, toda ob drsanju na jezerih in mlakah vedno pomislim na počen led in nesreče. Vsako leto ponorim ob tablah, ki prepovedujejo drsanje ali se izgovarjajo, da drsate

na lastno odgovornost. Traparija.

Ljudje smo narejeni drzno in včasih premalo preudarno: to je krasno in neozdravljivo. Pomagati se da le tako, da predvidimo področja za drsanje, na katerih bi vsakodnevno strokovno pregledali nosilnost ledu in postavili table: DANES je drsanje prepovedano (ker je vreme pretoplo, ali ker led še ni preverjen). Zastavice za označevanje območja in pršilke za barvo bi tudi ne pomenile prevelikega stroška.

To nalogo bi lahko prevzelo kakšno športno društvo; občina bi tudi verjetno primaknila kakšen krajcar (saj jih je poleti organizatorjem kopanja na bazenu menda tudi precej). Kioska za topli čaj bi ne bilo treba postavljati, saj je zraven lepa Ribiška koča, ki bo gotovo prilagodila ponudbo - "v eksterjerju", če bi ne šlo drugače.

Za hokej Šoštanj res nima pravih možnosti, dalo bi se pa "zbijati kozo" na ledu na kakšnem parkirišču ali na trgu pri Mariji, čeprav "dol visi". Kaže pa, da bo dribljanja dovolj že v predvolilni kampanji za predsednika. Upam, da nam dvignjene temperature (pred in po volitvah) ne bodo požrle snega.

Na zimo smo tudi dobili novega mi-

nistra za malo gospodarstvo. Ta je pravega kova, čeprav nima tistega mag. in dr. pred imenom. Pa še Mariborčan je - ti ne poznajo flancanja visoke kabinetne politike na igriščih za golf.

Našel je pravi recept za ureditev plačilnega prometa med podjetji: obrtniki naj plačujejo davke s tistim denarjem, ki ga ne morejo izterjati od dolžnikov, ker je država nesposobna napraviti pravni in plačilni red. Za sebe ga bo pa menda ja znala (vsaj do zdaj je še vedno znala takoj poskrbeti za svoj žep). Upam, da ga nisem namenoma narobe razumel.

Tudi ob nastajajočem novem pokojninskem sistemu nas malo zebe (občutljivejši kar zmrazi), čeprav je v resnici šele jesen. Pri predstavitvah "tristebrnega" sistema pokojninskega zavarovanja vrli politiki dajejo za vzor in se opravičujejo z državami z dvestoletno tradicijo kapitalizma, ki da tudi zmanjšujejo pravice delavcev, (ki imajo tam, mimogrede, precej višje plače).

Hmm, kot da se nekaj kvari v rožnati sliki o spomladanskem kapitalizmu. Bog ne daj.

mng

ŠOLSKE novičke

Z D R A V A Š O L A

Na naši šoli smo se odločili za projekt ZDRAVA ŠOLA. Starši smo se dogovorili, da bomo to vzeli čisto resno. Ker vemo, da hoja krepi zdravje, hodimo v hribe. V lanskem šolskem letu smo opravili tri izlete. Enako smo se odločili letos. Izbrali smo si lep sobotni popoldan in vsi skupaj odšli na Goro Oljko. Že v avtobusu, ki nas je odpeljal do Šmartnega ob Paki, je bilo veselo. Med potjo, ki je bila kar strma, smo v gozdu, na travniku in v sadovnjaku videli veliko zanimivih stvari, o katerih smo se v šoli že pogovarjali. Na vrhu smo z užitkom pojedli malico in imeli smo še dovolj energije za igro. Nastal je tudi spominski posnetek. V dolino smo se vrnili utrujeni, a bilo nam je lepo.

Ker pa za zdravje skrbimo tudi z zdravo prehrano, smo si v učilnici, ko smo se učili o sadju, pripravili več vrst sadnega jogurta. Priprava je bila zelo zanimiva, jogurt pa nam je vsem zelo teknil. Tudi zelenjavo, ki so jo otroci prinesli v šolo, smo obravnavali vrt in polje, smo koristno uporabili, saj smo si spekli zelenjavno pico. Bili smo čisto pravi kuharji in

prav veselo je bilo, ko smo se trudili in rezali zelenjavo, zraven pa opazovali testo, ki ga je bilo vedno več.

Na kratko sem opisala nekaj zanimivih trenutkov iz našega življenja v šoli, ko so bili otroci res zadovoljni.

Nuša Kugonič, učiteljica 2. c
 OŠ Karla Destovnika-Kajuha,
 podružnica Topolšica

Bili smo v drugačni šoli

Že septembra smo izvedeli, da bomo to leto odšli v šolo v naravi. Razmišljali smo o domu Lipa, kamor smo bili namenjeni. Vsi smo se že vnaprej veselili. Vse dni prej smo si že pripravljali stvari, ki smo jih neshi s seboj.

Kmalu je napočil dan, ko smo se polni pričakovanj z avtobusom odpeljali v Črmošnjice. V domu Lipa smo se seznanili z vsimi, ki so bili tam. Uredili smo si sobe in začeli s poukom. Veliko smo se učili in si zapisovali, pa tudi zabave ni manjkalo. Od številnih dejavnosti nam je bil najbolj všeč pohod po učni poti na Mirno goro, kjer smo videli apnenico, sušilnik za sadje, oglarsko kopo, spomenik, staro gozdarsko kočico in hišo, v kateri so prebivali Kočevarji. Pot nazaj nas je peljala skozi Zmajevno dolino. Vseč nam je bil tudi nočni pohod, a nas je bilo strah. V spominu nam bo ostal zadnji večer, ko smo imeli ples.

V šoli v naravi nam je bilo zelo lepo, vendar je prehitro minilo. Upamo, da bomo kmalu spet šli. Doma so nas starši že težko pričakovali.

Jerica Koren, 4. b
 Rok Atelšek, 4. a
 OS Bibe Roekca

N A R O Č I L N I C A

NAROČAM MESEČNIK LIST OBČINE ŠOŠTANJ

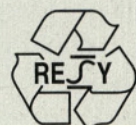
IME _____ PRIIMEK _____

NASLOV _____

LETNA NAROČNINA: 1000 SIT

NASLOV: LIST OBČINE ŠOŠTANJ, p.p. 4, 3325 Šoštanj

Izdaja: OBČINA ŠOŠTANJ • Naslov: Trg svobode 12, p.p. 4, 3325 Šoštanj • tel.: (063) 40-310 • Odgovorna urednica: URŠULA MENIH • Uredništvo: JOŽICA ANDREJČ, IDA JELENKO, PETER RADOJA, PETER TURINEK, EDI VUČINA, BRANKO VALIČ • Oblikovanje: MARKO MARINŠEK • Lektoriranje: URŠA MENIH • Tisk: TISKARNA VELENJE d. d.
 Po mnenju Urada vlade RS za informiranje št.: 4/3-12-177/94-23/36 spada List občine Šoštanj med proizvode iz 13. točke tarife številke 3 prometnega davka.

Tiskano na recikliranem papirju